

ביאור בדרך אפשר

1 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה וְגו', וּפִירֵשׁ
 2 רַש"י על פסוק זה: אֶף-עַל-פִּי שְׁמֵנָאן בְּחֵייהֶן בְּשִׁמּוֹתָם, למרות
 3 שהשמות של שבטי ישראל ראובן, שמעון וכו' כבר נימנו בחייהם (בפרשת
 4 ויגש, בספירו הירידה למצרים) הִזָּר הכתוב וּמִנָּאן בְּמִיתָתָן ומנה אותם
 5 בפירוט כאן, לאחר מותם; לְהוֹדִיעַ
 6 לפרסם חֲבָתָן של שבטי ישראל
 7 בעיני הקדוש-ברוך-הוא, שְׁנִמְשְׁלוּ
 8 שבטי ישראל לְפֹכְכִים,
 9 שְׁמוּצִיאָן וּמְכַנִּיסָן הקדוש-ברוך-
 10 הוא מוציא את הכוכבים להאיר בלילה
 11 ומכניס אותם בסוף הלילה בְּמִסְפָּר
 12 וּבְשִׁמּוֹתָם תוך כדי מנינם וקריאה
 13 בשמותיהם, שְׁעַל צבא השמים
 14 נִאָּמַר² הַמוּצִיא בְּמִסְפָּר
 15 צָבָאָם, לְכוּלָם בְּשֵׁם יְקָרָא עַד
 16 כאן פירוש רש"י על הפסוק "ואלה
 17 שמות".
 18 וְצִרְיָה לְהִבִּין, מֵהוּ תוֹכָן
 19 והמשמעות הפנימית של שְׁנֵי
 20 הַעֲנִינִים דְּמִסְפָּר' וְשִׁמּוֹת'
 21 שְׁבָהָם מִתְבַּטָּא גִילוּי הַחֲבָה
 22 כאמור בדברי הנביא לגבי הכוכבים
 23 ורש"י מפרש שכן הוא גם לגבי
 24 החיבה של הקדוש-ברוך-הוא לשבטי
 25 ישראל.
 26 גַּם צִרְיָה לְהִבִּין, מֵהוּ הַעֲנִין
 27 שְׁמֵנָאן בְּשִׁמּוֹתָם", מדוע אצל
 28 שבטי ישראל מדייקים ואומרים שנמנו
 29 בשמותיהם, כלומר שסופרים אותם
 30 תוך כדי קריאה בשמותיהם וְהִיגו,
 31 שְׁאָף שְׁמִסְפָּר' וְשִׁמּוֹת' הֵם
 32 לְכַאוּרָה שְׁנֵי עֲנִינִים שׁוֹנִים
 33 (שְׁמִבְטָאִים גִּילוּי הַחֲבָה
 34 ולכאורה משמעות הדברים היא שיש
 35 עניין אחד בחיבה שבא לביטוי בעצם
 36 הספירה, בכל צורה של מניין, ויש
 37 עניין נוסף של חיבה שבא לביטוי
 38 בקריאת השם), כְּמוֹכֵן מַעֲנִין
 39 הַפֹּכְכִים שְׁמוּצִיאָן וּמְכַנִּיסָן
 40 הֵן בְּמִסְפָּר וְהֵן בְּשִׁמּוֹתָם
 41 (בְּמִסְפָּר וּבְשִׁמּוֹתָם) וכל אחד
 42 משני הדברים הוא ביטוי חיבה בפני
 43 עצמו, הֵנָּה אֶצֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ביאור בדרך אפשר

44 הָרִי זֶה בְּאוֹפֵן שֶׁהִמְנִין הוּא בְּשִׁמּוֹתָם (מִנָּאן בְּשִׁמּוֹתָם) היינו
 45 שמנינים וספירתם והקריאה בשמותיהם הם עניין אחד?
 46 (ב) וַיּוֹכֵן בְּהִקְדָּיִם בְּאוֹר הַצֶּמַח צָדֵק' בְּחִסְדֵי שְׁעַל-פְּרָשָׁה'
 47 פרשת השבוע החסידית (כלומר, מאמרי החסידות לפרשת השבוע) בְּאוֹר
 48 הַתּוֹרָה³, בְּעֵנִין שְׁיִשְׂרָאֵל
 49 נִמְשְׁלוּ לְפֹכְכִים שְׁעַל-יָהֵם
 50 נִאָּמַר "לְכוּלָם בְּשֵׁם יְקָרָא",
 51 שְׁמִבְיָא אַדְמוֹר הַצֶּמַח צָדֵק'
 52 במאמר את הַמְּבַאֵר בְּזֵהר⁴
 53 בְּעֵנִין הַפֹּכְכִים, שְׁמָהָם
 54 באמצעותם עִיָּקָר הַשְּׁפָעָה של
 55 הקדוש ברוך הוא בְּעוֹלָם, שְׁאִין
 56 לָךְ עֵשֶׁב לְמִטָּה אפילו ברייה
 57 קטנה כמו עשב בורד שְׁאִין לוֹ
 58 כּוֹכַב וּמִזְל כו'⁵ שדרכו הוא
 59 מקבל מלמעלה שפע וחיות, וְכֵן
 60 הַהָאָרָה בְּאֲבָנִים טוֹבוֹת
 61 העובדה שאבנים טובות מאירות הוא
 62 מֵהַפֹּכְכִים כו' נובעת מכך שיש
 63 בהם השפעה מהכוכבים המאירים
 64 [וּלְהַעִיר, שְׁעֵנִין זֶה שֵׁשׁ קֶשֶׁר
 65 בין אור האבנים הטובות לכוכבים
 66 נִתְגַּלָּה בְּשִׁנִּים הָאֲחֵרוֹנוֹת,
 67 אֲבָל יִשְׁנוּ מִכְּכָר בְּזֵהר'].
 68 וְאִם-כֵּן, יֵשׁ בְּזֵה שְׁפָעָה אור
 69 ושפע אלוקי לעולם דרך הכוכבים
 70 שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת. הָאֲחֵת, מֵהַ
 71 שְׁמִשְׁפִּיעַ הַכּוֹכַב לְמִטָּה.
 72 הַשְּׁנִיָּה, מֵהַ שְׁמִקְבֵּל הַכּוֹכַב
 73 תְּחִלָּה מִלְּמַעְלָה, שְׁהָרִי אִי-
 74 אֶפְשָׁר שְׁיִשְׁפִּיעַ לְמִטָּה
 75 לנבראים שבעולם הזה בְּלִתִּי
 76 שְׁיִקְבֵּל תְּחִלָּה את החיות
 77 מִלְּמַעְלָה שְׁהֵי מוֹבֵן שֶׁכּוֹכַב לֹא
 78 משפיע מעצמו חס־ושלום אלא מה
 79 שמושפע לו מלמעלה.
 80 וְזֵהוּ עֵנִין הַמְּשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית של
 81 האמור על הכוכבים "לְכוּלָם בְּשֵׁם
 82 יְקָרָא", שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׁמוֹת
 83 שהקדוש-ברוך-הוא קורא לכוכבים

בס"ד. שבת פרשת שמות, כ"א טבת, ה'תשכ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

1 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה
 2 וְגו', וּפִירֵשׁ רַש"י: אֶף-עַל-פִּי שְׁמֵנָאן
 3 בְּחֵייהֶן בְּשִׁמּוֹתָם, חִזָּר וּמִנָּאן בְּמִיתָתָן; לְהוֹדִיעַ
 4 חֲבָתָן, שְׁנִמְשְׁלוּ לְפֹכְכִים, שְׁמוּצִיאָן וּמְכַנִּיסָן
 5 בְּמִסְפָּר וּבְשִׁמּוֹתָם, שְׁנִאָּמַר² הַמוּצִיא בְּמִסְפָּר
 6 צָבָאָם, לְכוּלָם בְּשֵׁם יְקָרָא. וְצִרְיָה לְהִבִּין, מֵהוּ
 7 תוֹכָן שְׁנֵי הַעֲנִינִים דְּמִסְפָּר' וְשִׁמּוֹת' שְׁבָהָם
 8 מִתְבַּטָּא גִילוּי הַחֲבָה. גַּם צִרְיָה לְהִבִּין, מֵהוּ
 9 הַעֲנִין שְׁמֵנָאן בְּשִׁמּוֹתָם", וְהִיגו, שְׁאָף שְׁמִסְפָּר'
 10 וְשִׁמּוֹת' הֵם לְכַאוּרָה שְׁנֵי עֲנִינִים שׁוֹנִים
 11 (שְׁמִבְטָאִים גִּילוּי הַחֲבָה), כְּמוֹכֵן מַעֲנִין
 12 הַפֹּכְכִים שְׁמוּצִיאָן וּמְכַנִּיסָן הֵן בְּמִסְפָּר וְהֵן
 13 בְּשִׁמּוֹתָם (בְּמִסְפָּר וּבְשִׁמּוֹתָם), הֵנָּה אֶצֶל בְּנֵי
 14 יִשְׂרָאֵל הָרִי זֶה בְּאוֹפֵן שֶׁהִמְנִין הוּא בְּשִׁמּוֹתָם
 15 (מִנָּאן בְּשִׁמּוֹתָם).

16 (ב) וַיּוֹכֵן בְּהִקְדָּיִם בְּאוֹר הַצֶּמַח צָדֵק'
 17 בְּחִסְדֵי שְׁעַל-פְּרָשָׁה' בְּאוֹר
 18 הַתּוֹרָה³, בְּעֵנִין שְׁיִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְפֹכְכִים
 19 שְׁעַל-יָהֵם נִאָּמַר "לְכוּלָם בְּשֵׁם יְקָרָא", שְׁמִבְיָא
 20 הַמְּבַאֵר בְּזֵהר⁴ בְּעֵנִין הַפֹּכְכִים, שְׁמָהָם עִיָּקָר
 21 הַשְּׁפָעָה בְּעוֹלָם, שְׁאִין לָךְ עֵשֶׁב לְמִטָּה שְׁאִין
 22 לוֹ כּוֹכַב וּמִזְל כו'⁵, וְכֵן הַהָאָרָה בְּאֲבָנִים טוֹבוֹת
 23 הוּא מֵהַפֹּכְכִים כו' וּלְהַעִיר, שְׁעֵנִין זֶה נִתְגַּלָּה
 24 בְּשִׁנִּים הָאֲחֵרוֹנוֹת, אֲבָל יִשְׁנוּ מִכְּכָר בְּזֵהר'].
 25 וְאִם-כֵּן, יֵשׁ בְּזֵה שְׁפָעָה שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת. הָאֲחֵת, מֵהַ
 26 שְׁמִשְׁפִּיעַ לְמִטָּה. הַשְּׁנִיָּה, מֵהַ שְׁמִקְבֵּל תְּחִלָּה
 27 מִלְּמַעְלָה, שְׁהָרִי אִי-אֶפְשָׁר שְׁיִשְׁפִּיעַ לְמִטָּה בְּלִתִּי
 28 עֵנִין "לְכוּלָם בְּשֵׁם יְקָרָא", שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׁמוֹת נִמְשָׁף לָהֶם הַשְּׁפָעָה מִלְּמַעְלָה, וְגַם

(1) ריש פרשתנו. (2) ישעי' מ, כו. (3) פרשתנו ע' לג. (4) ח"ב קעא, ב ואילך. (5) ראה ב"ר פ"י, ו. זהר ח"א רנא, א (בהשמטות).
 ח"ב קעא, ב. וראה גם רד"ק לישעי' שם.